

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 20.01.2021

Sayı: 3449

40163

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
Saygılarımla.

18/01/2021

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

Peynir altı suyu, sütün, peynir mayası ile kendi kendine ekşitilme veya asit katma yöntemiyle pıhtılaşma esnasında pıhtı dışında geriye kalan yeşilimsi sarı renkteki suya verilen addır. Peynir altı suyu peynir üretiminin bir yan ürünüdür. İşletmelerde peynir işlemede kullanılan sütün yaklaşık %90'nı peyniraltı suyu olarak oluşmaktadır.

Süt endüstrisinden kaynaklanan atık sularda, en büyük kirletici kaynağı, peynir üretiminden sonra oluşan ve "oldukça kirletici" olarak değerlendirilen peynir altı suları oluşturuyor. Peynir altı suları, kimyasal ve asidik özellikleri sebebiyle arıtılmadan çevreye bırakıldığında büyük bir tehdiye dönüşmektedir. Peynir altı suyu tozu üretmek üzere kurulan Milton Süt Tesislerinin ortaklarından Murat Akpınar'a göre 1 litre peynir altı suyu, doğayı 20 insanın bir günde kanalizasyona saldıgı idrar-dışkı kadar kirletmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Süt ve Süt Ürünleri İstatistiklerine göre ülkemizde 2020 Ocak-Kasım döneminde 701.972 ton peynir üretimi gerçekleşmiştir.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 8. Maddesine göre, "Her türlü atık ve artığı, çevreye zarar verecek şekilde, ilgili yönetmeliklerde belirlenen standartlara ve yöntemlere aykırı olarak doğrudan ve dolaylı biçimde alıcı ortama vermek, depolamak, taşımak, uzaklaştırmak ve benzeri faaliyetlerde bulunmak yasaktır." Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği'nin 4. Maddesinde yer alan j bendine göre "Atık suların arıtılmadan alıcı ortama verilmesi yasak olup, arıtılmış atık suyun verileceği alıcı ortam için belirlenmiş kalite standartlarının olumsuz yönde etkilenmemesi esas alınmıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Ülkemizde 1 yılda ne kadar peynir altı atık suyu oluşmaktadır? Peynir üretiminde bir yılda oluşan bu peynir altı atık suyunun ne kadar arıtılmaktadır?
- 2- Süt ürünleri üretiminde ortaya çıkan peynir altı sularının çevreyi kirletmeden sağlıklı bir şekilde bertaraf edilmesi için alınan tedbirlerin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?
- 3- Bakanlığınız tarafından son 10 yılda Süt ürünleri üreten kaç tesis-mandıra denetlenmiştir? Bu denetimlerde kaç tesis ve mandıraya, peynir altı sularını çevreye zarar verecek şekilde alıcı ortama aktardığı için yaptırım uygulanmıştır?
- 4- Bakanlığınız Süt ürünleri üreten tesis-mandıraların peynir altı sularını çevreye zarar vermeyecek şekilde ilgili yönetmeliklerde belirlenen standartlara ve yöntemlere uygun olarak arıtılması ve uzaklaştırılması için ne tür çalışmalar yapmaktadır?